

ОЙ ДУОРААНА: «КУУСПУТУН, СУБЭБИТИН ХОЛБУОБУН!»

ТУТУУ—ТЫЫН БОППУРУОСПУТ

Республикага тьа сирийн газтааһын программатыгар олобуран биһиги улууска үлэ былааннаахтык барар. Ону биһиги Салбан курдук улуус саамай уһук нэһилиэтин олохтоохторо сана дьылы көрсө илэ-чахчы билэн үөрүүбүт мунура суох. Газ үгүс ыалга кириэ. Манна күн бүгүн үс сэрин, 24 тыыл, 24 үлэ ветераннара, 12 индигири дьон олохтор. Киһилэргэ билигин ыарахан кэмгэ газ кириэн сылаастык нус-хас олохторо тэриллэ-битэ хайбаллаах дьыала. Түгүһүнэн туһанан үөрэ-көтө, астынан туран биэс сыллаабыта эмнэ ахсынныга этэ телефон кирибитин ахтабыт. Телефон ууһу киһилэри ала ыйынан бүппүтэ. Манна 805 №-дээх ПМК начальнига Авдеев Борис Иванович утүгүн-өгөтүн умнубаппыт. Билигин да киһилэр үтүө суобастаахтык үлэлииллэригэр астынабыт.

Күөх төлөн Салбанга да кириэ

нан олохтор Деметьев Ю. Д. буолар.

Салбанга газ кириэр буолан улууска суох улахан кыамталаах ГРП дьинэ түтүллэн, монтажтанан бүтэ. «Учур» МП күүһүнэн дэриэбинэ иһигэр ыалтан ыалга, объектан объекка дэриэ алта километрга чугаһыгар газ турбата тардылынна. Онтон хас биридии ыалга плиталары, котеллары монтажтааһыны Федоров А. А. баһылыктаах Намнаабы «Газстрой» биригээдэтэ хаачыстыбалаахтык толордо. Биһигэ газ, уот, телефон кириитигэр улуус баһылыгын солбуйааччы Кирсанов С. П. өгөтө улахан, элбэхтик сүүрдэ-көттө, туруоруоста.

Мантан саас оскуола, детсад, культура дьинэ уонна да атын улахан объектар газка холбонуохтара дьин эрэллээхпит.

Абыах хонук иһигэр олохтоохтор олох оттор күннэби түбүктэрин умна быһыттыдылар. Хас биридии дьинэ көргөн газтананнар үөрүүлэрэ улаатта. Түмүккэ хас биридии ыал «күөх уоттанан» туһугар сыраллаан үлэлээбит. сүүрбүт-көппүт бастыг дьоннорбутугар бастан туран депутаттыгар Е. М. Ларионовка, Правительство председатели солбуйааччыга Р. Ю. Шипковка, «Учур» генеральной директоругар А. А. Бессмертнойга, аччастаах салыааччыларыгар В. М. Хлебникова, В. С. Фоминга, А. А. Федорова, Г. Т. Дормидонтова, Р. С. Шапошникова, «Намгазстрой», «Ленагазстрой» салыааччыларыгар, коллективтарыгар улуус дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы С. П. Кирсановка олохтоохтор ааттарыттан барба махталбытын тиэрдэбит уонна республикабыт, улууспут чэгийэ сайдарын туһугар сэмэй кылааттарын киллэр-сэллэригэр, айымнылаахтык үлэлииллэригэр баарабыт. Уһук нэһилиэк олоһо нинки сайдытыгар үтүөбүтүн үрдүктүк сыналлаан турар эһинэх чэгийн доруобуйаны, үлэбитигэр ситиһилэрин, өрүү да дьону-сэргэни үөрдэ-көттө туаргытыгар баарабыт.

Ф. УШНИЦКАЯ, Салбан нэһилиэтин кырдыбаастарын сөбиэтин председателэ, үлэ ветерана.

Бүтэһикпэр бары ветеранарым ааттарыттан быһаччы Кирсановтан, Максимовтан, Бочуровтан ыйтыам этэ: «27 квартиралаах дьини хаһан бүтэрэбит? 1995 сыл бүтүүтүгэр Правительство улуус ветеранарын көрдөһүүтүнэн ити дьинэ түтүгүгэр биэрбит 500 мөл. солк. ханна барда, тобо толору сымалыгар туһаныллыбата. Минигиттэн, улуустаабы сэрин, үлэ ветеранарын олоһор дьини түгүһүнэги комиссия председатели буоларынан ити дьинэ кириэхтээх кырдыбаастарым — сэрин, тыыл ветераннара, огдооболоро ыйталлар. «Дьинэбит хаһан бүтэрий?» дьин, ону мин туох дьин эппиттинбин?»

Кыйымы 50 сыла юбилейлаах 1995 сыл бүтэ! Оттон Саха Республикатын Президентэ М. Е. Николаев: «сэрин, тыыл ветеранарын юбилейлаах сыла барыларын дьинэн хаачыйдыбыт» дьин эппитин телевизорунан истибиккит буолуо дьин. Ханна баарый? Биһиги улууспутугар билигин да квартиралар наадылар отучча ыал кыйан дьин ылбатылар. Өскөтө почта кэбиннээби дьинлэр кэмигэр эрдэ түтүлүбүттара уонна 27 квартиралаах дьин бүппүтэ буолар, кырдык да толору хаачыйылаахтык этибит.

Онон улуус салалтата бу түтүгү боппуруоһугар улахан болломтотун уураа, кадрларын табатык сүүмэрдинэр наада.

Т. ЗАМЯТИН, сэрин, тыыл, үлэ ветеранарын улуустаабы сөбиэтин президиумун чилиэнэ.

Кырыанан күрүөлээн Кырааска соторун, Туманы бүрүнэн Тулабар саһарын. Таһаһын халыгын Хайбаан аһарын, Дордоду быһынан Илингин ууарын. Тымымыдын аргыстаах Мин дьиннээх сахабын, Ол иһин аргыардаах Кыһыны ахтабын.

Кыһыны кэтибин Икки күн кэриэтэ Тэбис-тэг төгүрүк Кыһыны сылыта Кырыаны ириэрэ Илэскэр түһэрин Эккэли ойорун Сонургуу көрөөрү Сылалар итээрэ Кыһыны кэтибин.

КЫҤЫНЫ КЭТИБИН

Икки күн кэриэтэ Тэбис-тэг төгүрүк Кыһыны сылыта Кырыаны ириэрэ Илэскэр түһэрин Эккэли ойорун Сонургуу көрөөрү Сылалар итээрэ Кыһыны кэтибин.

дир сыһа буолуо. Абыах аһааннаах түтүгү барда. Ол иһигэр биллэр-көстөр индигиттэр дьинлэр, бэрт элбэх айдаһыннан почта кэбиннээби 16 квартиралаах дьин уонна биһир эмэ объект нэһилиэктэргэ баар быһылаах.

Дьинэр бу индигиттэр дьинлэрин түтүгү улахан үтүөлээх социальнай харалта улуустаабы управлениета уонна республикатаабы социальнай харалта министровтота, индигиттэр уопастыбалара буолаллар.

Оттон икки мэндизмэннээх төрөтөр дьин көгдөйө бүтэн баран күн бүгүһүнэги дьини үлэбэ кирибэккэ турар. Бу бирининнэтэ туғуй?

Бу бүппүт кэлин икки-үс сыла Президент, Правительство дьаһалларынан, үбүлэ-ниннэринэн уонна туһааннаах ыаллар бэйэлэрин үп-тэринэн чаһынай дьин түтүгүгэ барда уонна бара турар. Манна улуус салалтатын түтүгүгэ солбуйааччы киһи илээн-саһалаан ытыгарын курдук кэпсэниэтэ киһини сөхтөрөр.

Газтааһын боппуруоһа бу 1966 сыллаахтан саамай-матыйааһын көтүттэрин аһалаан, саһа, туох да үбэ-былаана көрүлэ илик гимназия дьинтэн (УПК) түтүгүгэр туһанын уонна 1993-1994 сылларга 27 квартиралаах бүтэри турар дьинэ көрүлүбүт харчыны, эмнэ ити түтүгүгэ ылан бэрлиллэбит. Бүтүөхтээх объектары бүтэрбэккэ эрэ саһа объекты саһалары туох экономикаһа кэдьүүстээрий?

Биллэн турар бу бытаарыга быһаччы туттааччы МПМК (начальник т. Бочуров В. С.) буруйа улахан. Киһилэр үлэлэригэр саамай кыйаһан илэ үөскээтэ: ол курдук түтүгү кыйы тымыны ыйдарга эрэ («морознай» дьин эһи хамнаһы ылаары) үлэлииллэр, сайынны олох үлэлээбэттирин кэриэтэ. Ол түтүгү хаачыстыбатыгар уонна бытаарытыгар тиэрдэр. Бу коллектив салыааччытыттан саһалаан рядовой үлэһиттигэр «абыахтык үлэлээн, элбэх харчыны эрэ сомсуохха» дьин, оройуон (улуус) индигиттэргэ эппиттээбит, патриотическайа суох тенденция үөскээбитэ ыраатта. Төһө да «рынок» үйэтэ буолтун иһин төрөөбүт-үөскээбит сирим-уотум, дьонум-сэргэм, олоһор-үлэлиир дойдум дьин, киһилэргэ туох эмэ туһалаабы-үйэлээби оңордоубут дьин өй-санаа бу дьонго «кылам» тынан кириэн аһапата туғун сүрүй?

Биллэн турар аһаппыт биэс сыла түтүгү олох барбата

гүн биһиги быһаччы этэргэ тийэбит. Ону тэнэ урук баар кыахтары туһаммакка, мүлчү-туһан, социальнай-культурнай объектарга ытыллыахтаах өрөмүөнүүр-сэргэхситэр үлэ кыйан барбата билигин улууска улахан индигиттэр дьинлэр кутталлаах. Хата төрөтүгүн оноһуллубут уонна оноһуллан эрри алдытарга өйбүт тобуллар. Дьинэр, икки мэндизмэннээх таас оскуола (Нам селотугар), комиссиялар түмүктэригэр иһиттэххэ, аһаппыттар уонна үрүт баһытыгар, иһиттэр систематыгар капиталнай өрөмүөн оноһуллубута буоллар билигин үлэлиин туруохтаах объект дьардыама буолан турара сүрэ бэрт.

Төһө эмэ түтүллэн, бастагы мэндизмэнэ бүппүт 2 Хомустаах оскуолатын матыйааһын көтүттэрин аһалаан, саһа, туох да үбэ-былаана көрүлэ илик гимназия дьинтэн (УПК) түтүгүгэр туһанын уонна 1993-1994 сылларга 27 квартиралаах бүтэри турар дьинэ көрүлүбүт харчыны, эмнэ ити түтүгүгэ ылан бэрлиллэбит. Бүтүөхтээх объектары бүтэрбэккэ эрэ саһа объекты саһалары туох экономикаһа кэдьүүстээрий?

Биллэн турар бу бытаарыга быһаччы туттааччы МПМК (начальник т. Бочуров В. С.) буруйа улахан. Киһилэр үлэлэригэр саамай кыйаһан илэ үөскээтэ: ол курдук түтүгү кыйы тымыны ыйдарга эрэ («морознай» дьин эһи хамнаһы ылаары) үлэлииллэр, сайынны олох үлэлээбэттирин кэриэтэ. Ол түтүгү хаачыстыбатыгар уонна бытаарытыгар тиэрдэр. Бу коллектив салыааччытыттан саһалаан рядовой үлэһиттигэр «абыахтык үлэлээн, элбэх харчыны эрэ сомсуохха» дьин, оройуон (улуус) индигиттэргэ эппиттээбит, патриотическайа суох тенденция үөскээбитэ ыраатта. Төһө да «рынок» үйэтэ буолтун иһин төрөөбүт-үөскээбит сирим-уотум, дьонум-сэргэм, олоһор-үлэлиир дойдум дьин, киһилэргэ туох эмэ туһалаабы-үйэлээби оңордоубут дьин өй-санаа бу дьонго «кылам» тынан кириэн аһапата туғун сүрүй?

Биллэн турар аһаппыт биэс сыла түтүгү олох барбата

КАЛИСТРАТ ЕРЕМЕЕВ 45 САҤА

Омурбан кэмигэр Оломго кириэнгин Хара тьа майыта Элик кыыл кэриэтэ Сэрэнэн дугуан Тулабын кэтиэн Эрэнэ долгуу Соторо эрийэн Урүмэ долгуу Ытыскаар үрүйэн Ыһахтана оонньуургу, Сырды ылыы тураргын Ыраахтан көрөммүн Ысмырар буларым... Ыксабар буолуохпун Ымпыктаан санырым Тулабар сыстахпын Тумалаан өйдүүрүм.

УОЛЧААММАР

Ыалдыа да сытан Ойон туруом, Ыараханы өндөтүөм Ойом туһа дьин. Кыһыра да сылдан Көннүөрөн күлүөм, Оройгуттан сылыам Остуоруйа көпсөм. Ийэ сир оҕото Итиллээр, доруобай, Аһалаах ийэбин Айхаллаар оһуобай.

ОЛОБУМ АРГЫҤЫГАР

Ус оҕом тапталлаах ийэтигэр, күндү киһибэр Еремеева А. З. аһыбын. Хаһан этэй, өйдүүгүөн Көккэлэһэ хаампыллытын, Туора дьонтон кыбыстан Туоруур сир аахпыллытын. От ийэ, от ийэ. Хаһан этэй өйдүүгүөн Хаптаҕасты барбыллытын.

Күнтөн саһар аатыран Күлүк сир таппытын. От ийэ, от ийэ. Хаһан этэй өйдүүгүөн Куйаас уота сырайынан Тымыр күүскэ тэбиэлээн Таптал тылын арыларын. От ийэ, от ийэ. Хаһан этэй өйдүүгүөн Хоһоонунан этиэхтэхпин Сааксын туолбут күнгүнэн Сыллаан, уураан биэриэхтэхпин. От ийэ, от ийэ.

АХТАБЫН

Ахтабын, суохтуубун Ахсынны тымыллытын, Уолукпар түһэрин Уолутан ыларын. Киммин сураһан Тыма бурбаннырын, Сахабын билэн Салгына сылыларын.

Таастаах кулуубун директорун Аграфена Степановна КЕЛИНАНЫ Саха Республикатын культуратын туйгуна үрдүк аат иһэрдилибитин истинник эбэрдэлибит, дьолу-соргуну баарабыт.

Намтан РЫКУНОВТАР.

Биллэриилэр

Б. дь. олунньу 1 күнүгэр киһи библиотека күнүс 15 чаастан «Отуу уота» түмсүү чилиэннэрэ ыгырылаллар. Кыттан баһалаах бары кэлэргитигэр күүтэбит.

Культура улуустаабы отдела, Киһи библиотека, «Энисиэли» редакцията.

Коми республиката, «Севергазпром» производственной холбоһук авариянай-чөлүгэр түһэрэ поена газопроводка таһар саахалланылары туоратарга аналаах. Бу эр санаалаах, хорсун дьон хайа да түгүһүгэ көмө кэлэргэ бэлэмнэр. Оттон авария тахсыбатын туһугар газопроводтара былааннаах профилактикаһа үлэлэри ыталлар, үлэлиир болдьохторун толорбут турбалары уларыталлар. Үлэ элбэх, түөрт тыһынча километр кэригэ газопроводы көрүүххэ-истииххэ наада.

СНИМОККА: былааннаах үлэлэри ытымы.

РИТА—ССТА фотолара.

ИҤИРЭХ ТЫЛЛАР

«Хатын Ары» коллективнай хаһаайстыба дирекцията, профкома Кыһыл Дэриэбинэ отделениетын сөбиэтэ ыанньыксыт ВИНОВА Анна Васильевна «Саха Республикатын тыатын хаһаайстыбатын үтүөлээх үлэһитэ» үрдүк ааты ыбыккынан уонна үлэ аһаарыах юбилейгын иһиттик, истинник эбэрдэлииллэр! Анна Васильевна, Эн өр сыллаах сыраллаах үлэ иһин барба махталбытын тиэрдэбит! Эһинэхэ тус бэйэбэр, дьин кэргэнгэр үтүө доруобуйаны, дьоллоох үһүн үйэни баарабыт! Өссө да тьа хаһаайстыбатын өрө көтөбүүгэ сэмэй кылаакын киллэрсэргэр, эдэр ыччакка үтүө суобастаах үлэһинэн холобур буоларгар!